

# Halvårsrapport 2022



**AP3** Tredje AP-fonden

FÖRVALTNING ÖVER GENERATIONER

## Innehållsförteckning

- 3 Första halvåret 2022 i korthet
- 3 Sammandrag av AP3s resultat
- 4 VD har ordet
- 5 Resultat- och balansräkning
- 6 Femårsöversikt
- 6 Fondkapitalets utveckling
- 7 Marknadsvärde per tillgångslag
- 7 Avkastning och exponering per tillgångslag
- 8 Fördjupning AP3s portfölj
- 9 AP3s ackumulerade avkastning efter kostnader 2001 – juni 2022

## Första halvåret i korthet

### Resultat och inbetalningar

- **AP3s resultat** första halvåret 2022 uppgick till -35 347 (48 133) miljoner kronor.
- **AP3s totalavkastning** uppgick till -7,0 (11,4) procent efter kostnader.
- **Fondens förvaltningskostnadsandel** i helårstakt uppgick till 0,08 (0,09) procent, varav rörelsekostnader 0,05 (0,05) procent.
- **AP3s fondkapital** uppgick till 464 927 (502 287 per 31/12 2021) miljoner kronor, vilket var en minskning med 37 360 miljoner kronor.
- **Från fondkapitalet** har 2 013 (4 220) miljoner kronor betalats till Pensionsmyndigheten för att täcka skillnaden mellan inbetalda pensionsavgifter och utbetalda pensioner samt kostnader för inkomstpensionssystemet under första halvåret 2022.
- **Fonden har avkastat** 8,5 (11,2) procent i genomsnitt per år den senaste femårsperioden och 9,9 (9,7) procent under den senaste 10-årsperioden.
- **Under första halvåret** var avkastningen på AP3s portfölj 5,6 procentenheter högre än utvärderingsportföljen LSP (Långsiktig statisk portfölj).
- Fondens [ägarstyrningsrapport](#) publiceras i samband med delårsrapporten.
- AP3 har under våren tillsatt en hållbarhetschef och bildat en särskild hållbarhetsgrupp inom kapitalförvaltningen för att ytterligare stärka integreringen av hållbarhetsarbetet i portföljförvaltningen. En viktig del består i att definiera kvantitativa och kvalitativa mål samt aktiviteter vars syfte är att nå de långsiktiga mål som styrelsen fastställt.

**-35,3**

miljarder kronor i halvårsresultat

**-7,0**

%, i avkastning efter kostnader

**465**

miljarder kronor i fondkapital

### Sammandrag av AP3s resultat per 30 juni 2022

	30 juni 2022	30 juni 2021	31 dec 2021
Utgående fondkapital, mdkr	464,9	466,9	502,3
Periodens/årets resultat, mdkr	-35,3	48,1	86,8
Nettoflöden mot pensionssystemet, mdkr	-2,0	-4,2	-7,5
Ingående fondkapital, mdkr	502,3	423,0	423,0
<hr/>			
Avkastning efter kostnader, procent	-7,0	11,4	20,7
Real avkastning efter kostnader, procent	-11,7	10,8	16,2
Förvaltningskostnadsandel, Rörelsens kostnader, procent av förvaltad kapital *	0,05	0,05	0,05
Förvaltningskostnadsandel, Provisionskostnader, procent av förvaltad kapital *	0,03	0,03	0,03
Total förvaltningskostnadsandel, procent av förvaltad kapital *	0,08	0,09	0,08
Annualiserad avkastning efter kostnader 5,0 år, procent **	8,5	11,2	11,3
Annualiserad avkastning efter kostnader 10,0 år, procent **	9,9	9,7	11,1
Real annualiserad avkastning efter kostnader 10,0 år procent **	8,0	8,7	9,8

\*Vid halvårsrapport beräknas kostnadsandelen som helårseffekt

\*\*Även vid halvårsrapporter beräknas den annualiserade avkastningen för 10,0 resp. 5,0 år

## VD har ordet

# Stark portfölj i prövningarnas tid

Vi var precis på väg ut ur flera år med pandemi när ett fruktansvärt krig drabbade Europa. Den 24 februari inledde Ryssland en invasion av Ukraina. Utöver den humanitära katastrof som kriget innebär har det också fått betydande konsekvenser för Europas energiförsörjning och Ukrainas viktiga jordbruk. Västvärlden befann sig dessutom i ett läge där inflationen hade börjat bita sig fast och med stigande energi- och matpriser blev den ett faktum. Centralbankerna har tvingats att snabbt ändra sina planer och höja räntorna betydligt mer än vad som förväntades i början av året. Omsvängningen från 2021, som avslutades i dur, gick oerhört fort och det har varit ett riktigt tufft första halvår i de finansiella marknaderna då såväl aktier som obligationer har haft negativ avkastning.

Under dessa omständigheter uppvisar AP3 ett förhållandevis bra resultat med -7 procent i avkastning efter kostnader motsvarande -35,3 miljarder kronor. Fonden har betalat ut 2 miljarder till pensionssystemet och fondkapitalet uppgick till 464,9 miljarder kronor per halvårsskiftet.

Det har varit en mycket ovanlig utveckling i finansmarknaden. AP3s portfölj tappade drygt 20 procent i värde på aktieportföljen och samtidigt över 5 procent i ränteportföljen som normalt brukar stiga i värde när börsen faller rejält. Att både aktiemarknaden och räntemarknaden går så svagt samtidigt hände senast för 50 år sedan. Nu beror det på att återgången, efter de särskilda omständigheter som pandemin orsakade med behov av massiva stimulanser, oundvikligen får negativa konsekvenser. Det har aldrig funnits ett smärtfritt sätt att överbygga en ekonomisk nedgång, förr eller senare kommer verkligheten i kapp.

Det är klart att man med facit i hand kan ifrågasätta varför framför allt de betydande penningpolitiska stimulanserna, som inte är särskilt pricksäkra, varade så länge. Varför var centralbankerna så avvaktande med att börja normalisera räntan för ett år sedan? Då fanns vaccin, ekonomierna hade börjat fungera igen, arbetsmarknaden blev allt hetare, de finansiella marknaderna hade mer än väl återhämtat sig och inflationen tog fart. Samtidigt är det väldigt svårt att ta bort punschskålen från bordet när festen pågår som bäst.

Nu är vi i den period då vi får betala för kalaset och det drabbar alla men tyvärr de ekonomiskt svaga mest. Det är ändå en tröst att det statliga pensionssystemet står sig fortsatt starkt och risken för att bromsen ska slå till och sänka pensionerna är väldigt liten. I år skrivs pensionerna upp med 4,1



procent, efter avdrag för förskottsrentan blir det 2,5 procent.

AP3s portfölj har också varit stryktålig i detta svåra finansiella klimat. Fonden har under lång tid byggt en förvaltningsstrategi som strävar efter att dämpa effekterna av större nedgångar på börsen men också att ha en riskspridning i portföljen som gör att alla tillgångar inte faller i värde samtidigt. Genom att ha obligationer, alternativa investeringar i form av onoterade tillgångar och valutaexponering försöker vi sprida riskerna. I år har inte ränteportföljen bidragit men det har onoterade tillgångar i form av fastigheter, private equity, infrastruktur och skog gjort desto mer. Dessa har sammantaget avkastat 8,4 procent under första halvåret. Bidraget har varit betydande eftersom alternativa investeringar idag utgör drygt 34 procent av portföljen. Det har tagit lång tid att bygga en stark onoterad portfölj och idag gör den stor nytta. Mycket av äran ska förstås våra kompetenta ledningar i våra bolag ha.

För att förstå värdet för AP3 av att diversifiera till onoterade tillgångar är vår långsiktiga jämförelseportfölj (LSP) en relevant referens. LSP består av endast noterade aktier och räntor och avkastade -12,6 procent under första halvåret vilket innebär att AP3 hade hela 5,6 procentenheter bättre resultat. Under de senaste tio åren, vilket är en mer relevant utvärderingsperiod, uppgår AP3s ackumulerade meravkastning till så mycket som 72,1 procentenheter. Det beror inte bara på våra alternativa investeringar utan också på den aktiva förvaltning som bedrivs av aktier, räntor och valutor. Våra kapitalförvaltare har gjort ett riktigt bra jobb.

Detta är mitt sista år som VD för AP3 och nu går stafettpippen till Staffan Hansén som tillträder under senhösten i år. Med trygghet lämnar jag över en fin organisation, mycket kompetenta medarbetare och en stark portfölj som har alla förutsättningar att bidra till pensionssystemet framöver.

*Stockholm augusti 2022*

**Kerstin Hessius**

## Resultaträkning

Mkr			
<b>Rörelsens intäkter</b>	<b>Jan-juni 2022</b>	<b>Jan-juni 2021</b>	<b>Jan-dec 2021</b>
Räntenetto	788	843	1 633
Erhållna utdelningar	5 254	4 334	5 847
Nettoresultat, noterade aktier och andelar	-53 649	31 020	49 050
Nettoresultat, onoterade aktier och andelar	13 342	11 366	27 685
Nettoresultat, räntebärande tillgångar	-7 270	-120	252
Nettoresultat, derivatinstrument	40	-931	-1 675
Nettoresultat, valutakursförändringar	6 338	1 813	4 425
Provisionskostnader	-64	-75	-142
<b>Summa rörelsens intäkter</b>	<b>-35 222</b>	<b>48 250</b>	<b>87 075</b>
<b>Rörelsens kostnader</b>			
Personalkostnader	-77	-76	-147
Övriga administrationskostnader	-48	-41	-87
<b>Summa rörelsens kostnader</b>	<b>-126</b>	<b>-118</b>	<b>-234</b>
<b>Årets resultat</b>	<b>-35 347</b>	<b>48 133</b>	<b>86 841</b>

## Balansräkning

Mkr			
<b>TILLGÅNGAR</b>	<b>2022-06-30</b>	<b>2021-06-30</b>	<b>2021-12-31</b>
Aktier och andelar			
Noterade	192 283	235 976	249 343
Onoterade	145 133	101 278	125 339
Obligationer och andra räntebärande tillgångar	140 522	135 996	137 981
Derivat	2 444	975	416
Kassa och bankmedel	1 401	1 185	1 898
Övriga tillgångar	11 393	11 000	5 600
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	1 146	1 295	1 057
<b>Summa tillgångar</b>	<b>494 323</b>	<b>487 706</b>	<b>521 634</b>
<b>FONDKAPITAL OCH SKULDER</b>			
<b>Skulder</b>			
Derivat	12 979	3 512	6 888
Övriga skulder	16 384	17 264	12 368
Förutbetalda intäkter och upplupna kostnader	33	43	91
<b>Summa skulder</b>	<b>29 396</b>	<b>20 819</b>	<b>19 347</b>
<b>Fondkapital</b>			
Ingående fondkapital	502 287	422 974	422 974
Nettobetalingar mot pensionssystemet	-2 013	-4 220	-7 528
Årets resultat	-35 347	48 133	86 841
Summa fondkapital	464 927	466 887	502 287
<b>Summa fondkapital och skulder</b>	<b>494 323</b>	<b>487 706</b>	<b>521 634</b>

## Femårsöversikt

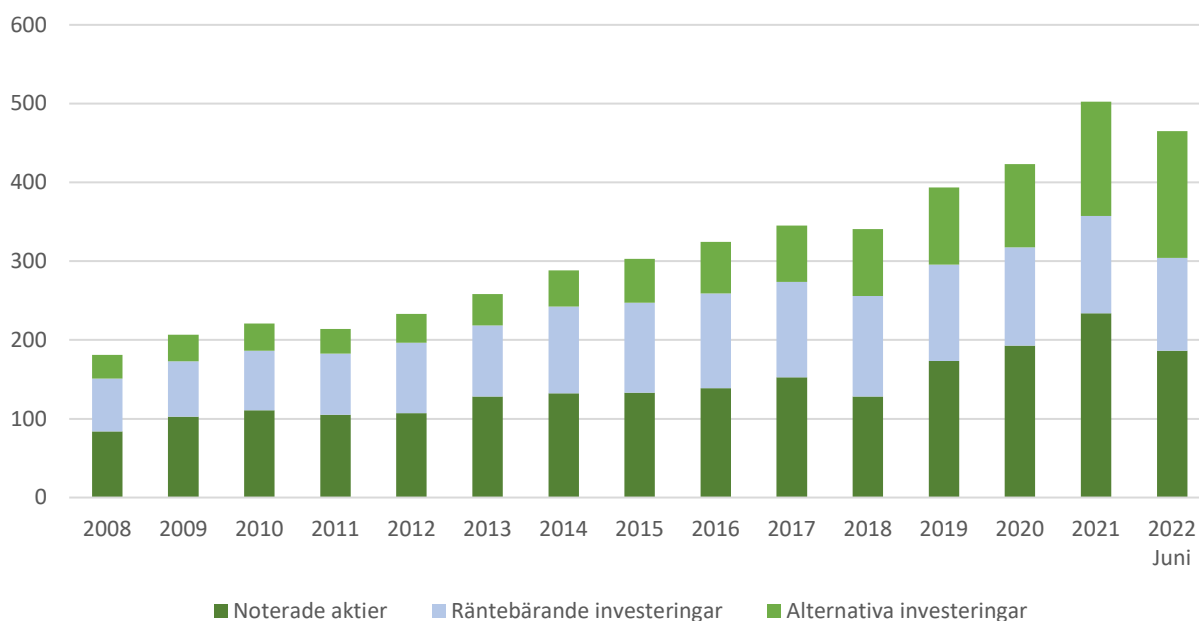
	2022-06	2021	2020	2019	2018
<b>Resultat och flöden</b>					
Årets resultat, mdkr	-35,3	86,8	37,2	59,5	2,2
Nettoflöden från pensionssystemet, mdkr	-2,0	-7,5	-7,9	-6,5	-6,8
Fondkapital, mdkr	464,9	502,3	423,0	393,7	340,7
<b>Avkastning och kostnader totalportfölj</b>					
Avkastning före kostnader, %	-7,0	20,8	9,8	17,7	0,7
Rörelsekostnader, %*	0,05	0,05	0,06	0,06	0,06
Provisionskostnader, %*	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03
Avkastning efter kostnader, %	-7,0	20,7	9,7	17,6	0,6
Intäkter (inkl. provisionskostnader), mdkr	-35,2	87,1	37,4	59,8	2,4
Rörelsens kostnader, mdkr	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2
Resultat efter kostnader, mdkr	-35,3	86,8	37,2	59,5	2,2
<b>Annualiserad avkastning efter kostnader, %</b>					
5,0 år**	8,5	11,3	9,1	8,5	7,8
10,0 år**	9,9	11,1	8,7	8,7	8,5
<b>Avkastning i relation till LSP (utvärderingsportfölj)</b>					
Avkastning över LSP, %-enheter	5,6	5,6	3,0	0,3	3,1
Genomsnitt avkastning över LSP per år sedan start 2012, %-enheter	3,1	2,6	2,3	2,2	2,5
<b>Risk</b>					
Risk (1-års standardavvikelse), %***	7,6	5,2	10,8	4,2	5,4
Sharpekvot	Neg	4,0	0,9	4,3	0,3
<b>Antalet anställda vid periodens slut</b>					
	62	61	60	58	59

\*Vid halvårsrapport beräknas kostnadsandelen som helårseffekt

\*\*Även halvårsrapporter beräknas med annualiserad avkastning för 10,0 resp 5,0 år

\*\*\* Värden för 2022 är beräknat på data från första halvåret

## Fondkapitalets utveckling 2008 – juni 2022



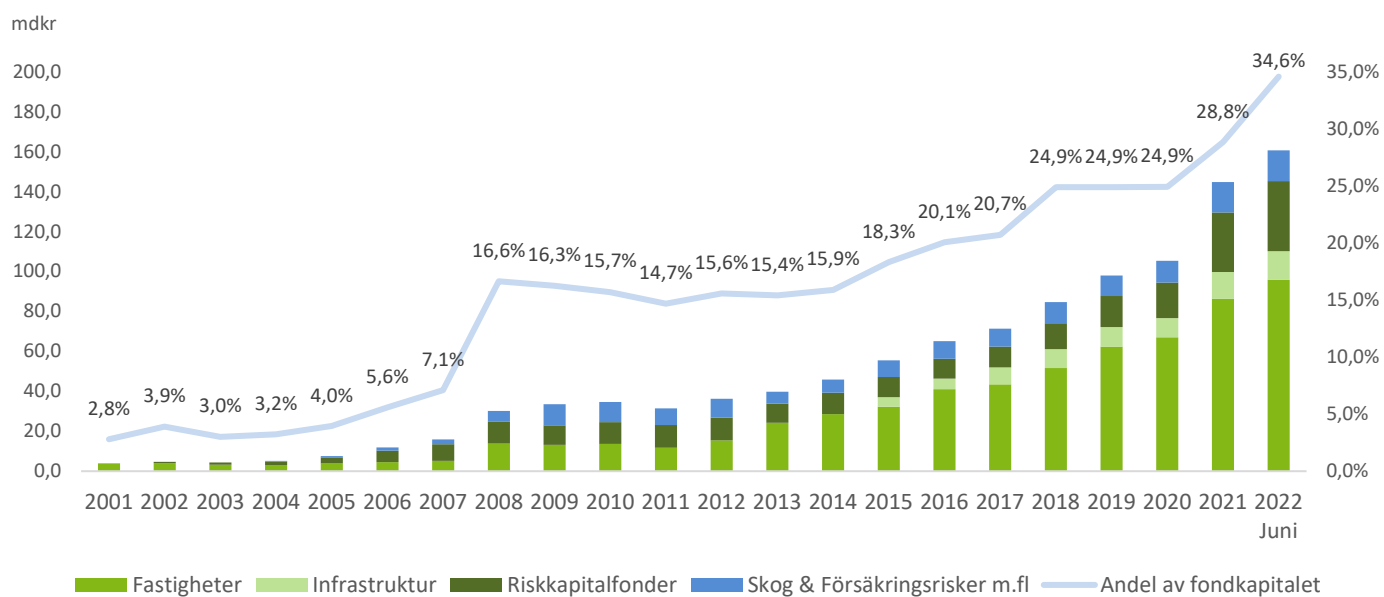
## Marknadsvärde per tillgångsslag

	2022-06-30	2021	2020	2019	2018
<b>Totalt, mdkr</b>	<b>464,9</b>	<b>502,3</b>	<b>423,0</b>	<b>393,7</b>	<b>340,7</b>
<i>Varav</i>					
Noterade aktier	186,3	234,0	193,0	174,6	173,5
Räntebärande investeringar	118,1	123,3	124,6	112,0	122,3
Alternativa investeringar	160,7	144,8	105,3	97,9	84,7
- <i>Fastigheter</i>	88,9	80,1	60,8	54,6	45,5
- <i>Riskkapitalfonder</i>	35,2	29,8	17,8	15,5	13,1
- <i>Infrastruktur</i>	21,3	19,6	15,9	17,5	15,5
- <i>Skog, försäkringsrisker, m fl.</i>	15,4	15,3	10,8	10,3	10,6
Övriga strategier	-0,2	0,2	0,1	0,2	0,0
Valutaexponering (% av totalportföljen)	21,2	21,1	17,5	19,5	17,7
Extern förvaltning (% av totalportföljen)	26	31	29	31	26

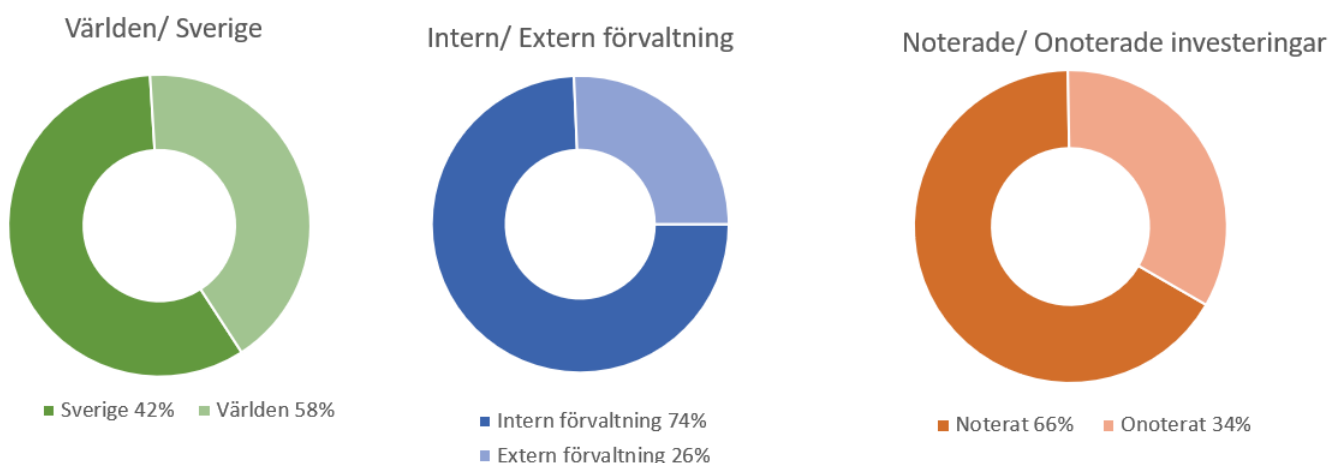
## Avkastning och exponering per tillgångsslag 2022-06-30

	Avkastning %	Avkastningsbidrag %-enheter	Exponering %
Noterade aktier	-20,8	-9,8	42,1
Räntebärande investeringar	-5,6	-1,4	31,1
Alternativa Investeringar	8,4	2,6	34,1
Övriga strategier	0,0	0,0	0,2
Valuta		1,7	
<b>Totalt (före kostnader)</b>	<b>-7,0</b>	<b>-7,0</b>	<b>107,4</b>

## Utveckling alternativa investeringar 2001 - juni 2022

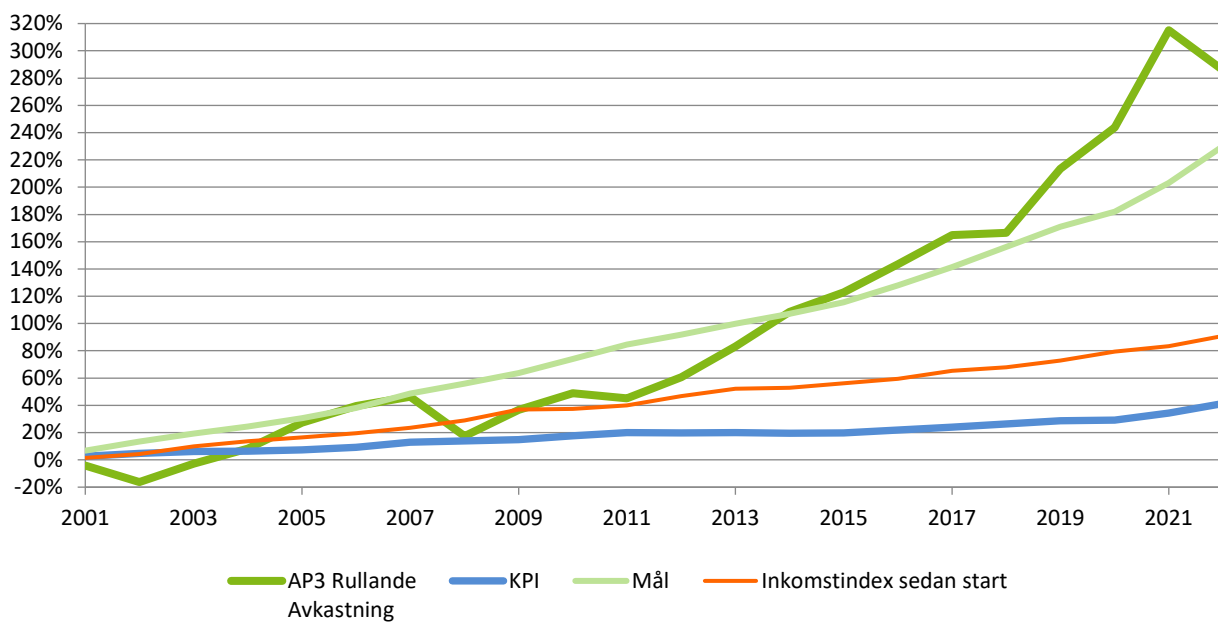


## Portföljen ur tre perspektiv juni 2022





## AP3s ackumulerade avkastning efter kostnader från start 2001 – juni 2022



Övrig information om AP3s verksamhet och AP3s innehav finns på [www.ap3.se](http://www.ap3.se)

# AP3

**Tredje AP-fonden Postadress** Box 1176 111 91 Stockholm  
**Besöksadress** Vasagatan 16, Stockholm **Telefon** 08-555 17 100 **info@ap3.se** **www.ap3.se**